

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มของผู้ประกอบการค้าชายแดนหรือตัวแทนทางการค้าในจังหวัดเชียงราย และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยการใช้ข้อมูลจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงรายและด่านศุลกากรในพื้นที่จังหวัดเชียงรายในปี 2545 ดังนี้คือ ผู้ประกอบการค้าชายแดนหรือตัวแทนทางการค้าในจังหวัดเชียงราย จำนวน 170 ราย และอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ประจำด่านศุลกากรในจังหวัดเชียงรายและกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นๆ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนในพื้นที่จังหวัดเชียงรายประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศุลกากรของสำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 เจ้าหน้าที่ศุลกากรสำนักสืบสวนและปราบปราม เจ้าหน้าที่ด่านอาหารและยา เจ้าหน้าที่ด่านกักกันพืชและสัตว์ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร และตำรวจ รวม 120 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ทำการคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกลุ่มผู้ประกอบการค้าชายแดน จำนวน 120 ราย และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย จำนวน 92 ราย

3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา ได้วางแนวทางการศึกษาโดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ที่ได้จากการออกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ตัวอย่างแบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากการค้นคว้างานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องมาทำการศึกษาและวิเคราะห์ ดังนี้

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจะได้จากการออกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การออกแบบสอบถามแบบทั่วไป และการออกแบบสอบถามพร้อมการสัมภาษณ์ตัวอย่างแบบเจาะลึก (In-depth Interview) ซึ่งจะแบ่งแบบสอบถามออกเป็นสองชุด ดังนี้คือ

แบบสอบถามชุดที่ 1 ใช้เพื่อทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการค้าชายแดนและตัวแทนทางการค้าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาออกเป็น

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะของการประกอบธุรกิจการค้าชายแดน

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการค้าชายแดน

ส่วนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับมาตรการของภาครัฐและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อระบบการค้าชายแดน

แบบสอบถามชุดที่ 2 ใช้เพื่อทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาออกเป็น

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะของหน้าที่และความรับผิดชอบ

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการค้าชายแดน

ส่วนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับมาตรการและนโยบายของภาครัฐกับระบบการค้าชายแดน

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะได้มาจากสถิติทางการค้า รายงานสรุปสถานะการค้าชายแดนประจำปีของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย ข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านศุลกากรในจังหวัดเชียงราย กรมศุลกากร และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น

1) ลักษณะโดยทั่วไปของผู้ประกอบการค้าชายแดนหรือตัวแทนทางการค้าในจังหวัดเชียงราย เป็นการนำเสนอข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามในส่วนที่ 1 นำเสนอในลักษณะของสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในรูปของตาราง ความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage)

2) ลักษณะโครงสร้างและรูปแบบทางการค้าชายแดนในจังหวัดเชียงราย เป็นการนำเสนอข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามในส่วนที่ 1-2 และข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการศึกษา นำเสนอในลักษณะของสถิติเชิงพรรณนาในรูปของตาราง ความถี่และร้อยละ โดยแบ่งข้อมูลที่ได้ออกเป็น 9 ส่วน ซึ่งประกอบไปด้วย ประเภทของธุรกิจหรือการค้า มูลค่าทางธุรกิจหรือการค้า รายได้ที่ได้รับจากธุรกิจหรือการค้า ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจหรือการค้า ชนิดหรือประเภทของสินค้าหรือรูปแบบทางธุรกิจ จำนวนประเทศคู่ค้า รูปแบบของการติดต่อทางธุรกิจ ช่องทางผ่านทางการค้า และการทำธุรกรรมทางการเงิน

3) ปัญหาและอุปสรรคของการค้าชายแดนและปัญหาการลักลอบนำเข้าสินค้า นำเสนอข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามในส่วนที่ 3 และข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการศึกษา โดยในส่วนของปัญหาและอุปสรรคของการค้าชายแดนนั้น จะแบ่งปัญหาและอุปสรรคออกเป็น 3 ด้านด้วยกันคือ

ปัญหาและอุปสรรคโดยทั่วไป ปัญหาและอุปสรรคทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและการสื่อสาร และปัญหาและอุปสรรคทางด้านกฎหมายและมาตรการทางภาครัฐ ส่วนข้อมูลปัญหาของการลักลอบนำเข้าสินค้าจะแบ่งเป็นข้อมูลของปัจจัยและสาเหตุของการลักลอบนำเข้าสินค้า มูลค่าและแนวโน้มของการลักลอบนำเข้าสินค้า ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดนำเสนอในลักษณะของสถิติเชิงพรรณนา โดยการให้กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการค้าชายแดนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนในจังหวัดเชียงรายเลือกระดับความสำคัญของปัจจัยและสาเหตุที่มีผลต่อการลักลอบนำเข้าสินค้า ดังนี้คือ

<u>ลำดับที่</u>	<u>ค่าคะแนน</u>
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

จากการเลือกของกลุ่มตัวอย่าง นำคะแนนที่ได้จากการเลือกมาทำการเฉลี่ยด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพื่อจัดอันดับของปัจจัยหรือสาเหตุ และนำเสนอในรูปของตาราง ความถี่และร้อยละ และในการศึกษาถึงผลกระทบของมาตรการทางภาครัฐ ในการป้องกันและปราบปรามสินค้าลักลอบนำเข้าใช้การศึกษาที่เหมือนกันคือนำเสนอข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามในส่วนของที่ 4 และข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการศึกษาในลักษณะของสถิติเชิงพรรณนา โดยให้กลุ่มตัวอย่างเลือกระดับของผลกระทบ จากนั้นนำคะแนนที่ทำการเฉลี่ยได้มาจัดอันดับผลกระทบนำเสนอในรูปของตาราง ความถี่และร้อยละ

4) ความคิดเห็นและการปรับตัวของผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐอันเนื่องมาจากโครงการหรือนโยบายทางภาครัฐ นำเสนอข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามในส่วนของที่ 4 และข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการศึกษาในลักษณะของสถิติเชิงพรรณนา ความถี่และร้อยละ โดยแบ่งข้อมูลที่ได้ออกเป็น ความคิดเห็นและการปรับตัวของผู้ประกอบการค้าชายแดน และความคิดเห็นและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนในจังหวัดเชียงราย

All rights reserved